

Aan de Minister voor Klimaat en Energie
CC: Staatssecretaris Mijnbouw

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**
Directie Energiemarkt

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum

2 juni 2023

Kenmerk

DGKE-DE / 27529935

nota

Beslisnota Routekaart Energieopslag voorjaar 2023

Kopie aan

[Redacted]

Parafenroute

[Redacted]

Aanleiding

Op 25 april 2023 heeft de ACKE akkoord gegeven om de Kamerbrief m.b.t. de Routekaart Energieopslag – met enkele kleine wijzigingen – te verzenden naar de Tweede Kamer. Bijgaand vindt u de aangepaste Kamerbrief en de Routekaart Energieopslag. Een presentatie van de Routekaart op hoogambtelijk niveau is voorzien op woensdag 7 juni 2023.

Bijlage(n)

1. Kamerbrief Routekaart Energieopslag
2. Routekaart Energieopslaag

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd in te stemmen met de inhoud en verzending van de Kamerbrief en de Routekaart Energieopslag en daartoe de Kamerbrief te ondertekenen.
- U wordt geadviseerd akkoord te gaan met het aanbieden van de Routekaart aan de Tweede Kamer en het daarna op hoog-ambtelijk niveau presenteren van de Routekaart Energieopslag tijdens een fysieke meeting aan branchevereniging EnergyStorageNL.

Kernpunten

- Tijdens het Commissiedebat Elektriciteitsnet, energie-infrastructuur en RES op 28 september 2022, heeft u aan de Tweede Kamer een Routekaart Energieopslag toegezegd (n.a.v. vraag Lid Boucke). Dit is een document van ongeveer 80 pagina's geworden; de inhoudelijke kern is te vinden in de samenvatting (hfst 1) en conclusies en aanbevelingen (hfst 7).
- De Routekaart Energieopslag brengt in kaart welke acties ondernomen moeten worden om energieopslag te bevorderen, passend bij de verwachte rol ervan in het toekomstige energiesysteem, tot aan 2035 en daarna. In de Routekaart Energieopslag wordt gekeken naar alle vormen

van energieopslag, onderverdeeld in elektriciteits-, moleculen- en warmteopslag.

Toelichting

Publicatie Routekaart Energieopslag

Na het aanbieden van de Kamerbrief en Routekaart aan de Tweede Kamer, vindt een fysieke presentatie van de Routekaart plaats aan branchevereniging ESNL. De fysieke bijeenkomst zal plaatsvinden op woensdag 7 juni 2023. Daarnaast wordt een persbericht uitgestuurd dat eerder door u is goedgekeurd.

Vervolg Routekaart Energieopslag

Zoals opgenomen in paragrafen 4.4.2 (elektriciteitsopslag), 5.4.2 (moleculenopslag) en 6.4.2 (warmteopslag) committeert EZK zich – samen met andere actiehouders – met de Routekaart Energieopslag aan verschillende acties. Veel van deze acties zijn urgent en behoeven onderzoek (door of in samenspraak met externe partijen). Met name voor elektriciteitsopslag zijn verschillende acties gepland voor 2023, waaronder:

- Inventariseren wenselijkheid van thuis- en buurtbatterijen (actie 3)
- Onderzoeken of sturing van batterij locaties op basis van netwerkanalyses en uitvoerbaarheid mogelijk is (actie 4)
- Onderzoeken wat een gewenste verantwoordelijkheidsverdeling is (met bijbehorend instrumentarium) ten aanzien van de sturing op locaties (actie 5)
- Onderzoeken wat de maatschappelijke kosten van netcongestie zijn (actie 6)
- Uitwerken maatregel Invoering batterijverplichting voor zonneparken volgens de Voorjaarsnota 2023 (actie 8).

De meest urgente actie voor moleculenopslag is het opstellen van een langetermijnvisie gasopslag (actie 31). Voor zover dit moleculenopslag in onshore zoutcavernes betreft, zullen de betreffende regio's hier goed bij moeten worden betrokken. Voor warmteopslag is de meest urgente actie het ontwikkelen van een visie voor warmteopslag in het energiesysteem (actie 51).

Samenvatting op hoofdlijnen Routekaart Energieopslag

Samengevat stelt de Routekaart Energieopslag dat zowel elektriciteits-, moleculen- als warmteopslag nodig (zullen) zijn in ons energiesysteem, omdat ze vraag en aanbod binnen de op zichzelf staande energieketens bij elkaar brengen en daarnaast ook elkaar uitstekend en noodzakelijk aanvullen in termen van vermogen en opslagduur (systeemintegratie cq. uitwisseling tussen de ketens). Omdat de aard en huidige staat van technische ontwikkelingen tussen elektriciteits-, moleculen- als warmteopslag wezenlijk verschilt, is het van cruciaal belang zo te sturen dat de verschillende technieken uiteindelijk op een vergelijkbaar niveau komen en conversie tussen technieken (bijvoorbeeld van elektriciteit naar warmte) effectief kan worden benut. Behalve de overheid kunnen ook andere partijen (waaronder netbeheerders en de energieopslagsector) hierin een belangrijke rol spelen.